TEHILLIM 146-150: IS TODAY A HALLEL DAY?

R' Yair Lichtman

NOVEMBER 23, 2022 CONGREGATION KINS פרשת חיי שרה תשפ"ג

THE ORIGIN OF P'SUKEI D'ZIMRA

(1) SHABBAT 118B

אָמַר רַבִּי יוֹמֵי: יְהֵא חֶלְקִי מִגּוֹמְרֵי הַלֵּל בְּכָל יוֹם. אִינִייִ! וְהָאָמֵר מָר: הַקּוֹרֵא הַלֵּל בְּכָל יוֹם הֲרֵי זֶה מְחָרֵף וֹמְגַדֵּף! כִּי קָאָמְרִינַן — בִּפְּסוּקֵי דְזִמְרָא.

Rabbi Yosei said: May my portion be among those who complete hallel every day. Is that so? Didn't the Master say: One who reads hallel every day is tantamount to one who curses and blasphemes God. When we say this statement of Rabbi Yosei, we are referring to the verses of praise [pesukei dezimra].

(2) RASHI SHABBAT 118B

פסוקי דזמרא - שני מזמורים של הילולים הללו את הי מן השמים הללו אל בקדשו:

Pesukei D'zimra: The two psalms of praise--Praise G-d from on High (Heaven) (Psalms 148) and Praise G-d in His Holiness (Psalms 150).

(3) RIF SHABBAT 44A

ומאי ניהו (תהלים קמד) מתהלה לדוד עד (תהילים קיינ:וי) כל הנשמה תהלל יה:

What are they? From Tehillah L'David until Kol HaNeshamah Tehalel Yah.

WHAT'S WRONG AND RIGHT WITH DAILY HALLEL?

(4) TEHILLIM 44:8-17

(ח) כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצְּרֵינוּ וּמְשַׂנְאֵינוּ הֱבִישׁוֹתָ. (ט) בֵּאלהִים **הַלַּלְנוּ כְל הַיּוֹם וְשִׁמְהְּ לְעוֹלָם נוֹדֶה** סֶלָה. (י) אַף זָנַחְתָּ וַתַּכְלִימֵנוּ וְלֹא תֵצֵא בְּצְבְאוֹתֵינוּ. (יא) תְּשִׁיבֵנוּ אָחוֹר מִנִּי צָר וּמְשַׂנְאֵינוּ שָׁסוּ לָמוֹ. (יב) תִּתְּנֵנוּ כְּצאן מַאֲכֶל וּבַגּוֹיִם זֵרִיתָנוּ. (יג) תִּמְכֹּר עַמְךְ בְלֹא הוֹן וְלֹא רְבִּיתָ בִּמְחִירֵיהֶם. (יד) תְּשִׁימֵנוּ הֶרְכָּה לִשְׁכֵנִינוּ לַעֵּג וְקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ. (טו) תְּשִׁימֵנוּ מָשָׁל בַּגּוֹיִם מְנוֹד ראשׁ בַּלָאָמִים. (טז) כָּל חַיּוֹם כִּלְמָתִי נֵגְדִי וּבֹשֵׁת בָּנֵי כְּסָתִנִי. (יז) מִקוֹל מְחָרֶר וּמְגַדֶּף מִפְּנֵי אוֹרֵב וּמְתִנַקֵּם.

(8) But You have saved us from our adversaries, and have put to shame those that hate us. (9) In God have we gloried all the day, and we will give thanks to Your name forever. Selah (10) Yet You have cast off and brought us to humiliation. You do not go forth with our armies. (11) You make us turn back from the adversary; and those that hate us take plunder for themselves. (12) You have given us like sheep to be eaten, and have scattered us among the nations. (13) You sell Your people for small gain, and have not set their prices high. (14) You make us a taunt to our neighbors, a scorn and a derision to those around us. (15) You make us a byword among the nations, a shaking of the head among the peoples. (16) All day my humiliation is before me, and the shame of my face has covered me, (17) at the voice of him that taunts and blasphemes because of the enemy and the revengeful.

(5) MESHECH CHOCHMAH VAYIKRA 26:4

ולכן האומר הלל הגדול בכל יום, שמורה שראוי להודות רק על הנך פעולות שעל דרך נס, אבל מפעלות הטבע אין צריכים להיוצר אחרי שבראן, ה״ז מחרף ומגדף, אבל כל האומר תהלה לדוד בכל יום, שזה מדבר על מפעלות סדור הטבעיי, אשר בכל יום, כמבואר, מובטח שהוא בן העולם הבא. והנה על דרך נס בלתי סדור הטבעיי אינו מן הפלא, כמו מן וכיו״ב, אבל הענין הנפלא בהטבע הוא ההזנה התמידית, שזה קיום הנמצאים והרכבת הנפרדים, ובדרך טבעי כל יום קבוע הזנה לאלפי אלפים בלי מספר נמצאים, מזון, אשר כל אחד יזון מן הטבע, הוא פועל מורה על חכמה ושלמות, וכבוד השי״ת למבין, יותר ממה שמורה הנסיים

Therefore, one who says Hallel HaGadol every day, which indicates that it is appropriate to give thanks only on those [Divine] actions which are miraculous, but those natural works don't require their Creator after they were made, he is curser and blasphemer. However, one who says *Tehillah L'David* each day, which speaks about the actions of the natural system which exists every day, he is assured his spot in the World to Come.

It is not so wondrous for God to act in a miraculous fashion without a natural system, like the *mann*. But the wonderous idea of nature is that it nourishes constantly, as it sustains things that exist and the combinations of disparate materials. In a natural fashion, each day the nourishment of thousands of thousands of uncountable creatures with food, such that each is sustained from nature, is an act which testifies to Wisdom and Completeness, and the Honor of God to those who understand, much more than miracles.

THE UNIQUE NATURE OF THESE SIX MIZMORIM - AND DO THEY FIT TOGETHER?

(6) MEYUCHAS L'RASHBAM TEHILLIM 145:1

(א) {תהלה לדוד –} לכך קורא אותו תהלה לפי שמן תהלה לדוד עד סוף הספר לא תמצא בו אפילו תיבה אחת לשון בקשה, אלא הכל לשון שבח הוא ותהלה. (כ"י וטיקן 274 דף 190ב בשם: מצאתי בפי' רבי' שמואל הצרפתי בן הר"ר מאיר)

It is called a *Tehillah* because from here until the end of the book, there is not one word of request. Rather, everything is praise. (Vatican 274 manuscript, pp. 190b: "I found this in the commentary of Rabbi Shmuel the Frenchman, the son of Rabbi Meir).

RESPONDING TO DAVID'S CALL

(7) SEPTUAGINT TEHILLIM 146-148

Alleluia, a Psalm of Aggæus and Zacharias.

THE SECRET OF TEHILLIM 150

(8) BERACHOT 43B

אָמַר רַב זוּטְרָא בַּר טוֹבִיָּה אָמַר רַב: מִנַּיִן שֶׁמְּבָרְכִין עַל הָרֵיחַיּ — שֶׁנֶּאֱמַר: ייכֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּיי. אֵיזֶהוּ דָּבָּר שֶׁהַנְּשָׁמָה נֵהַנִית מִמֵּנוּ וָאֵין הַגּוּף נֵהַנֵּה מִמֵּנוּיִ — הֵנִי אוֹמֵר: זֵה הָרֵיחַ.

Rav Zutra bar Toviya said that Rav said: From where is it derived that one recites a blessing over scent? As it is stated: "Let every soul praise the Lord" (Psalms 150:6). He explains the verse: What is it from which the soul derives benefit and the body does not derive benefit from it? You must say: That is scent.

הַללוּהוּ בָּתֹף וּמָחוֹל

וְכָנוֹר יְזַמְרוּ לוֹ:

הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר

שמות י"ט, טז.יט (כ', טו): וְקל שׁפֶּר חָזֶק מְאד... וַיְהִי קוֹל הַשִּׁפֶּר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאד מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בַּשִּׁפֶּר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאד מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל...

שמואל ב ו', טו: וְדָוִד וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת אֱרוֹן ה' בִּתְרוּעַה וּבָקוֹל שׁוּפַר:

י<u>שעיהו כ"ז, יג</u>: וְהָיֶה בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוּפֶּר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאבְדִים בְּאֶרֶץ אַשׁוּר וְהַנָּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ לַה' בָּהַר הַקְדֵשׁ בִּירוּשָׁלָם:

<u>יחזקאל ל"ג, ג</u>: וְתָקַע בַּשׁוֹפֶר וְהִזְהִיר אֶת הָעָם:

יַואל ב', אַ: תִּקְעוּ שׁוֹפֶּר בְּצִיּוֹן וְהָרִיעוּ בְּהַר קָּדְשִׁי יִרְגְּזוּ כֹּל יֹשָׁבֵי הָאָרֶץ כִּי בָא יוֹם ה' כִּי קְרוֹב:

הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנוֹר:

<u>נ"ז, ט-י (ק"ח, ג-ד)</u>: עוּרָה כְבוֹדִי עוּרָה <mark>הַנֵּבֶל וְכְנוֹר</mark> אָעִירָה שָׁחַר: אוֹדְךָּ <mark>בָעִמִּים</mark> אָדֹנָי

אָזַמֶּרְךָּ בַּל אֻמִּים:

שמואל ב ו', ה: וְדָוִד וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל מְשַּׂחָקִים לְפָנֵי ה' בְּכֹל עֲצֵי בְרוֹשִׁים וּבְכִנַּרוֹת וּבִנְבָלִים וּבָתֻפִּים וּבִמְנַעַנִעִים וּבְצֶלְצָלִים:

<u>שמות ט"ו, כ</u>: וַתִּקַח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אָחוֹת אַהָּרֹן אֶת הָ<mark>תֹ</mark>ף בִּיָדָה וַתָּצֵאן

קמ"ט, ג: יָהַללוּ שְׁמוּ בְמֶחוֹל בְּתֹף

כָל הַנָּשִׁים אַחְרֶיהָ בְּתֻפִּים וּבִמְחֹלת:

<u>ירמיהו ל"א, ג</u>: עוֹד אֶבְנֵךְ וְנִבְנֵית בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל עוֹד תַּעְדִּי <mark>תֻפַּיִךְּ</mark> וָיָצָאת בִּמְחוֹל מְשַׂחָקִים:

<u>שמואל א י', ה-ו</u>: וּפָגַעְתָּ חֶבֶל נְבִיאִים... וְלְפְנֵיהֶם נֵבֶל וְתֹּף וְחָלִיל וְכָנּוֹר וְהֵמָה מִתְנַבְּאִים: וְצַלְחָה עָלֶיךְ רוּחַ ה' וְהַתְנַבִּיתָ עִמָּם וְנֶהְפַּכְתָּ לְאִישׁ אַחֵר:

הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב:

<u>בראשית ד', כא:</u> וְשֵׁם אָחִיו יוּבָל הוּא הָיָה אָבִי כָּל תֹּפֵשׂ כָּנּוֹר וְעוּגָב:

<u>שמואל ב ו', ה</u>: וְדָוִד וְכָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל מְשַׂחָקִים לִפְנֵי ה' בְּכֹל עְצֵי בְרוֹשִׁים וּבְּכָנִּרוֹת וּבִנְבָלִים וּבְתֻפִּים

וּבִמְנַעַנְעִים וּבְצֶלְצֶלִים:

הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי שָׁמַע

הַלְלוּהוּ בְּצִּלְצְלֵי תְרוּעָה:

ישעיהו מ"ב, ה: כֹּה אָמַר הָאֵל ה' בּוֹרֵא הַשָּׁמִיִם וְנוֹטֵיהֶם רֹקַע הָאָרֶץ וְצָאֱצָאֶיהָ נֹתֵן נְשָׁמָה לָעָם עָלֶיהָ וְרוּחַ לַהֹּלְכִים בָּהּ:

כֹּל הַנְשָׁמָה תְּהַלֵּל יָה הַלְּלוּ יָה: